

Tribuna sindical

Existeix l'assetjament?

ISABEL MARÍA
Vicent*

Al llarg de la nostra vida, i tinc un grapat d'anys, puc assegurar-vos que tots i totes hem viscut molts moments de conductes ofensives i d'assetjaments reals o imaginaris, a l'escola, al treball o de gènere, nostres o contats per altres, però tots ens han deixat una empremta en el que som i en el que pensem.

En l'edat escolar no ho recorde, però mirant enrere em pregunto: ¿Estic segura que no vaig patir assetjament escolar?

La gran majoria hem passat alguna vegada per un episodi que compleix amb les característiques d'aquest comportament: portar ulleres, uns quilos de més, un abric heretat de la teua germana que t'anava gran, un malnom que odiaves, qualsevol cosa podia servir per al nostre desassossec i la diversió dels altres. El fet més inesperat es convertia de la nit al dia en el centre d'atenció d'un grup de la classe i et convertia en blanc de burles reiterades i sols podies esperar que passés el temps ràpid i que trobaren una altra víctima pels seus insults.

Amb la perspectiva que dona l'edat, ara sé que era assetjament, però en aquells anys no hi tenia nom i, com sabem, allò que no té nom «no existeix». Paraules com assertivitat, empatia o resiliència no estaven al nostre vocabulari ni al dels adults, pensàvem que era «normal» i llavors els adults no li donaven importància: «és cosa de xiquets!», «ja passarà!». I com un malson, la societat compartia la llei del silenci i la culpabilitat («alguna cosa hauràs fet!»).

En l'adolescència no ho recorde, però mirant enrere em pregunto: ¿Estic segura que no vaig patir assetjament per gènere?

Jo crec que totes les dones, sols per ser-ho, hem patit maltractament psicològic o físic als llocs d'oci: els insults per no voler veure del mateix got (eren altres temps, sen-

Fa anys, paraules com assertivitat, empatia o resiliència no estaven al vocabulari de xiquets ni adults

se pandèmies), el no voler ballar les lentes i una infinita tipologia de demandes masculines on el concepte «no és no» no figurava a la nostra terminologia. Ja sé que direu que en aquell moment era «ligoteo», però tot i així, l'angoixa que et va provocar va continuar dins de tu durant molt de temps.

Ara, en l'edat adulta l'he estudiat i el reconec, però també l'he mirat a la cara, de vegades de lluny, altres de més a prop. Com quan unes suposades amigues creen un compte fals per la xarxa de moda per insultar-te i ferir-te, quan et diu una veïna que el seu home la maltracta, o quan tornes a casa a la matinada i t'adones que hi ha un home rere tu i camines més ràpid.

Jo crec que l'assetjament ha existit sempre, encara que avui la societat està més informada, més sensibilitzada i s'implica més en la seua erradicació, però encara no és suficient perquè som una generació que hem heretat una educació patriarcal i conformista. Actualment, es treballa molt amb protocols, lleis amb perspectiva de gènere, manuals de bones pràctiques, classes de convivència escolar i milers d'eines contra l'assetjament, però quan tornem a la llar respirem el masclisme que encara tenim al nostre inconscient col·lectiu i necessitem més d'una generació per canviar-lo. ≡

***Secretaria d'organització de la secció sindical de CCOO a la Universitat Jaume I**